

Haanja Kool

9. klass

Priit Lüüs

RIIUL

Loovtöö

Juhendaja: Thomas Apitius

Haanja 2013

Sissejuhatus

Valisin oma loovtööks riuli valmistamise, kuna mulle meeldib puutöö. Olen tööõpetuse tundides igasuguseid puidust esemeid valmistanud, näiteks: pesakaste lindudele, riuli jalatsite paigutamiseks, toole, laua ja muud niisugust. Kuna mul pole veel riulit CD-de, raamatute ja DVD-de jaoks, siis otsustasin nüüd selle teha. Kõigepealt teen tööjoonise, mille järgi panen riuli kokku. Materjalina kasutan puitu. Täna mulle osutatud abi eest on juhendajat Thomas Apitiust ja arvutiõpetajat Triinu Grossmanni.

Riivli ajaloost

1882 asutas Ameerika äriees Henry C. Yeiser mööblivabriku nimega "The Globe Files Co", mis tootis mööblit kontorite ning raamatukogude jaoks. Umbes samal ajal loodi teine vabrik - "The Wernicke Co", tootmaks kabinet-tüüpi raamatariiuleid. Need kaks ettevõtet liitusid detsembris 1892 ning ettevõtte nimeks sai "The Globe Wernicke Co". Seepeale võttis Henry C. Yeiser patendi unikaalsele raamatariivli disainile. 19. sajandi lõpuks laienes riivlite tootmine Euroopasse: alguses Inglismaale, hiljem Prantsusmaale, Belgiasse, Austriasse ning Skandinaaviasse, kus seda ameerika stiilis mööblit tehti 1960-ndate aastate lõpuni.

Ajaloo ühe omalaadseima raamatariivli-süsteemi lugu sai järje 1994. aastal. Ajaloolistelt originaalidelt võeti üle nii unikaalne disain kui konstruktsioon. Tootesarja nimi "Björkkvist" tuleneb kasutatavast materjalist - kasest, selle rootsikeelsest nimetusest. Tänapäeval on kasepuidust tiseritöö tulemused jõudnud oma algsetest kasutusalaadest kodukontorist ning raamatukogust ka mujale. Seda kasutatakse paljudes variatsioonides elu-, söögi- ja lastetubades ning esikus. Seetõttu on loodud ka uusi elemente tänapäevaste vajaduste jaoks.

The right way to buy a Bookcase

Just as the carrying capacity of a train is increased by adding one or more carriages, so the holding capacity of a Globe-Wernicke "Elastic" Bookcase is increased by adding one or more book Units. It is much better than piling books on open shelves or cramming them into a fixed-size bookcase.

Illustration shows the STANDARD Style and method of building up the Units.

Globe-Wernicke "Elastic" Bookcases are BRITISH MADE, and are world-famous for QUALITY and fine finish. They contain only the best features in sectional construction, and are

"ALWAYS COMPLETE, BUT NEVER FINISHED."

Made in Three Styles:
Standard, Ideal, and Universal.

Send for Catalogue No. 16 B, showing complete range.

If you have a Gramophone, ask for particulars of the New Globe-Wernicke Record Cabinets.

Standard Size Bookcase as above		
OAK	-	£7 : 19 : 6
MAHOGANY	£10 : 0 : 6	
or, with Plain Glass Doors		
OAK	-	£6 : 4 : 6
MAHOGANY	-	£8 : 5 : 6

The Globe-Wernicke Co. Ltd.
Office and Library Furnishers,
LONDON : 44, Holborn Viaduct, E.C.1 ; 82, Victoria Street, S.W.1 ;
98, Bishopsgate, E.C.2 MANCHESTER : 13, Victoria Street

Joonis: <http://www.skano.com/furniture/et/moobel/bjoerkkvist/ajalugu>

Veel riulitest

Enamike interjööride jaoks on riul selle loomulik osa, nii et me enamasti ei oskagi sellele tähelepanu pöörata.

Igas majapidamises on alati asju, mida soovitakse avalikult esitleda ja mis väljendavad koduomanike eelistusi ja iseloomu. Igasuguste fotoraamide, vaaside, kausside, nipsasjakeste ja muu taolise parim hoiukoht on riul.

Riulit soetades tasub jälgida sisustusmoe trende. Peab silmas pidama, et eelistatud on avarad ruumilahendused ja heledad pinnad, mis tingivad, et riulid oleksid välimuselt õhulised ja kerged.

Riulid peavad sageli olema nägusad nii eest kui tagant ehk siis vaadeldavad 360 kraadi, sest paljudel juhtudel on vaja neid kasutada ruumi jagamiseks.

Õhemat sorti riulid ei pruugi asjade raskusele vastu panna ja vajuvad niiöelda läbi. Samuti tekivad probleemid lahti- ja kokkumonteerimisel.

Seega ei vaja me igapäevases elus üksnes dekoratiivseid riuleid, vaid ka tugevaid ja hästikindlustatud struktuure, mis täidavad ka kasulikke funktsioone – näiteks seinasse rajatud riulitel on ideaalne ladustada kaalult raskeid raamatuid, ajakirju ja ajalehtede kogumeid. Metallist või plastmassist koridoririulid sobivad hästi jalanõude hoidmiseks.

Valmista ise riul

Valmisriuleid asjade mahutamiseks saab osta igast mööblisalongist. Riulite disainid on erinevaid, sama võib öelda ka materjalide kohta, millest need on tehtud. Tänapäeva disain ja moodsad tehnoloogiad võimaldavad riulite tootmiseks kasutada väga eripalgelisi materjale ning vorme. Klaasi, metalli ja puidu kõrval võib näha mitmesuguseid plastist lahendusi, sileda pinna kõrval aga kaldpindu.

Kuid kui tööstusdisainilahendused mingil põhjusel teie interjööri ei sobi, siis saab riuli näiteks teha kipsplaadist.

Kipsplaadist riul on tavaline karkassile kinnitatud kipssein, mis asetseb lihtsalt horisontaalselt. Nagu ikka, kaetakse karkass kipsplaadiga, pahteldatakse ja värvitakse üle. Suhteliselt lihtne ehitada ja näeb kena välja.

Selline riul sulandub toaga ühte, seda on kerge interjööri sobitada, samas lisab ta kodule omanäolisust. Riul on vaid paar-kolmkümmend sentimeetrit sügav ja tänu sellele on ka

kandevõime täiesti piisav. Kes soovib, võib riuli peidetud valgusesilmadega efektsemaks muuta.

Kipsplaati on lihtne töödelda ja disainiideid leiab lehitsedes sisustusajakirju, kust saab proffi delt snitti võtta. Fotosid kipsplaadist riiulitest on saadaval ka internetis, kust leiab häid ülevaateid sellest, mida kõike kipsplaadiga teha saab. Sealt leiab ka täpseid juhiseid, pilte ja videoid, mis näitavad üksikasjalikult kipsplaadist riiulite paigaldamist.

Ehitustöid tundval mehel ei tohiks olla keeruline kipsplaadist riiulit ise valmistada. Muidugi, kui valite välja väga originaalse disainiga raskete vormidega riuli, siis ise sellega toime ei tule. Lihtsa konstruktsiooniga peaksid aga hakkama saama kõik.

Esiteks peate otsustama, milline riiul välja hakkab nägema ja kus asetsema.

Siis tuleb mõelda, millist koormust peaks riiul taluma, sellest oleneb, kui palju ja millisest materjalist teil on vaja osta. Põhiliselt läheb vaja sama materjali, mida ikka kipsplaatide paigaldamisel kasutatakse – metallist karkassi, kipsikruve ja plaate.

Kui metallist karkass on sobivasse kohta kokku pandud, peab selle katma kipsplaadiga ja viimistlema.

Riiulite loojatel pole piire

Võib öelda, et riiulite loojatel ei ole peaaegu mitte mingisuguseid piire, kui ostja rahakoti paksus välja arvata. Siinkohal tulebki aga mängu oskus ära tunda disainilahendusi, mis on suhteliselt odavad, aga niiöelda alati moodsad. Selliseid leiab sagedamini vineerist ja liimpuidust, aga ka klaasist disainitud riiulite hulgast. Oluline mon meeles pidada, et moodne riiul ei tähenda ilmtingimata kõige kallima mööblitüki soetamist, kuna maailmas tunnustatakse moodsate lahenduste all ka näiteks lihtsalt klotsidest kokkupandud riuleid ja muud sarnast.

Kellel on poest sobivat riiulit raske leida, see võib alati katsetada moodulriiulitega, mida on kerge ruumiga kohandada ja mis näivad alati moodsatena. Kui raamatuid või asju on kodus palju, tuleks nende tarvis eri mõõdus riiulitega varustada terve sein.

<http://ehituseabc.ee/kodu/sisekujundus/riiul-osta-voi-tee-ise/>

Haapsalu ökodisainer Harle Poomann kasutas oma riuli Joonisel vasakpoolne) tegemiseks naabri poolt hüljatud aknaraame. Võttis klaasid eest, lihvis liigse värvi maha, õlitas ja kruvis kokku.

<http://blog.tisain.eu/2011/06/veel-riiuleid-more-shelves/>

Evelyn Hints tegi oma riiulid (joonisel parempoolne) vanadest kastidest. Pealtnäha lihtne, aga tegeltikult nägi ta rohkem vaeva kui oleks arvanud. Esmalt võttis kastid lahti, lihvis üle, pani kokku ja värvis ära. Kuna punane tundus liiga karm, siis lihvis seda maha, lasi valgega üle ja siis lihvis veel.

Töö käigu kirjeldus

Enne töö alustamist koostasın joonise. Joonise koostamisel aitas mind õpetaja Thomas Apitius. Joonis peab olema kindlalt tehtud hariliku pliiatsiga. Peale joonise tegemist otsisin materjali, millest valmistasin riuli. Materjalina kasutasin puitu. Kõigepealt lihvisin leitud materjali siledaks. Jupid lõikasin parajaks saega. Enne kruvide sisse laskmist tegin puuriga augud ette, et ei laseks akutrelliga kruve kõveralt sisse.

Kokkuvõte

Minu loovtöök oli riiuli valmistamine. Enne tööle asumist tegin joonise mille järgi valmistasin riiuli. Kokkuvõtteks võin öelda , et jäin oma tööga rahule. Minu valmistatud riiul sobib CD-de, DVD-de ja raamatute hoidmiseks. Raskusi valmistas materjali leidmine. Minu töö valmistamisel oli takistuseks ka asjaolu, et minu juhendaja Thomas Apitius Viibib koolis ainult kolmapäeviti ja meil oli raske aega leida minu töö kavandamiseks. Üldiselt jäin oma tööga rahule ja sain kogemuse kuidas riiulit valmistada.

Kasutatud kirjandus

Poiste tööõpetuse õpik 6 klass

Poiste tööõpetuse õpik 8 klass

Poiste tööõpetuse õpik 9 klass